

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 11 grudnia 2025 r.

Poz. 9483

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.250.2025.5

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 3 grudnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

orzekam

nieważność pkt 4 w rozdziale XIII załącznika do uchwały nr XX/135/2025 Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 30 października 2025 r. w sprawie Programu współpracy gminy Zagórow z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2026 rok – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 30 października 2025 r. Rada Miejska Zagórowa podjęła uchwałę nr XX/135/2025 Rady Miejskiej Zagórowa z dnia 30 października 2025 r. w sprawie Programu współpracy gminy Zagórow z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2026 rok, dalej: „uchwała”. Załącznikiem do uchwały jest „Program współpracy gminy Zagórow z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2026 rok”, zwany dalej: „Programem”.

Uchwałę podjęto na podstawie „art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025r., poz. 1153) oraz art. 5a ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2025 r. poz. 1338)“.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 4 listopada 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Stosownie do treści art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338), dalej: „ustawa”, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Roczny program współpracy jest uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu. Zgodnie z treścią art. 5a ust. 4 ustawy: „Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 zawiera w szczególności: 1) cel główny i cele szczegółowe programu; 2) zasady współpracy; 3) zakres przedmiotowy; 4) formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2; 5) priorytetowe zadania publiczne; 6) okres realizacji programu; 7) sposób realizacji programu; 8) wysokość środków planowanych na realizację programu; 9) sposób oceny realizacji programu; 10) informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji; 11) tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert”.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując ustawowy obowiązek opracowania programu współpracy tej jednostki z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, jest zobowiązany uwzględnić wszystkie wskazane w ustawie elementy kształtujące treść programu. Jednocześnie rozwiązania przyjęte przez organ stanowiący w przedmiotowym programie muszą mieścić się w granicach upoważnienia, ustalanych nie tylko samym przepisem upoważniającym, ale także przez pryzmat konstytucyjnych zasad demokratycznego państwa prawnego oraz działania organów władzy publicznej w granicach i na podstawie prawa (art. 2 i art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.; Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.) oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

W pkt 4 rozdziału XIII Programu zapisano: „Kandydatem na członka komisji konkursowej może zostać każdy przedstawiciel organizacji pozarządowej mającej siedzibę na terenie gminy Zagórów lub działającej na rzecz jego mieszkańców, pod warunkiem, że organizacja, którą reprezentuje, nie będzie brała udziału w konkursie”.

Jak stanowi art. 15 ust. 2d ustawy „W skład komisji konkursowej wchodzi osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, biorące udział w konkursie.”.

Rada nie została upoważniona do modyfikacji omawianych przepisów ustawy i przyjmowania odmiennych rozwiązań w rocznym programie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy. Uchwalając przedmiotowy program, w tym realizując upoważnienie ustawowe z art. 5a ust. 4 pkt 11 ustawy, organ stanowiący zobligowany jest respektować bezwzględnie obowiązujące przepisy ustawy, w tym art. 15 ust. 2d.

Tymczasem w pkt 4 rozdziału XIII Programu określono skład komisji konkursowej w sposób modyfikujący normy ustawowe, przewidując ograniczenie zgodnie z którym kandydatem na członka komisji konkursowej może zostać „każdy przedstawiciel organizacji pozarządowej mającej siedzibę na terenie gminy Zagórów lub działającej na rzecz jego mieszkańców, pod warunkiem, że organizacja którą reprezentuje, nie będzie brała udziału w konkursie”. Zdaniem organu nadzoru, rada, uchwalając powyższą regulację, w sposób istotny naruszyła przepis upoważniający tj. art. 5a ust. 1 i ust. 4 pkt 11 w zw. z art. 15 ust. 2d ustawy, co skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności załącznika do uchwały w części obejmującej wadliwy przepis.

Stanowisko organu nadzoru potwierdza orzecznictwo sądów administracyjnych. W uzasadnieniu wyroku WSA we Wrocławiu z 11 czerwca 2013 r., III SA/Wr 124/13, wskazano, że: „Norma kompetencyjna zrekonstruowana na podstawie przepisów art. 5a ust. 1 w zw. z art. 5a ust. 4 pkt 11 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, nie pozostawia wątpliwości, że w zakresie upoważnienia ustawowego organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do określenia «trybu powoływania i zasad działania komisji konkursowej do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert» nie da się pomieścić postanowień dotyczących składu komisji konkursowych. Tej kwestii poświęcono bowiem unormowania zawarte w art. 15 ust. 2b-2e ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Przywołane regulacje nie dają organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego podstaw prawnych do wkraczania w ustawowo oznaczoną sferę członkostwa w komisji konkursowej, co wyklucza jakąkolwiek modyfikację, czy też powielanie tych przepisów w akcie lokalnym”.

Podobnie wypowiedziano się w uzasadnieniu wyroku WSA w Łodzi w wyroku z 10 listopada 2020 r., III SA/Łd 360/20: „Kwestia składu komisji konkursowej do opiniowania złożonych ofert w otwartych konkursach została już uregulowana w art. 15 ust. 2b-2e ustawy i istotnym naruszeniem prawa jest modyfikacja i powtórzenie tych przepisów w uchwale gminy”.

W uzasadnieniu wyroku WSA we Wrocławiu z 19 marca 2014 r., III SA/Wr 71/14 stwierdzono natomiast: „[...] Wojewoda [...] słusznie za istotnie naruszające prawo uznał treść [...] załącznika nr 1 do uchwały w którym stwierdzono, że: «Kandydatem na członka komisji konkursowej może zostać każdy przedstawiciel organizacji pozarządowej mającej siedzibę na terenie Gminy S. lub działającej na rzecz mieszkańców, pod warunkiem, że organizacja, którą reprezentuje, nie będzie brała udziału w konkursie.» Przyznać bowiem należy rację organowi nadzoru, który [...] wskazał na treść art. 5a ust. 1 pkt 11 i wywiódł, że Rada Gminy powinna w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi określić tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert, czyli powinna ustanawiać reguły, metody postępowania, na podstawie których komisje będą funkcjonować.

Natomiast uregulowanie warunków, które muszą spełniać członkowie organizacji pozarządowych by zostać członkiem komisji konkursowej nie mieszczą się w upoważnieniu wynikającym z przywołanego art. 5a ust. 4 pkt 11 u.dz.p.p. Nadto Sąd zgadza się z Wojewodą, że w zapisie [...] zał. nr 1 do uchwały Rada Gminy S. zmodyfikowała art. 5 ust 1 u.dz.p.p - wprowadzając dodatkowo dla organizacji pozarządowych ubiegających się o zlecenie realizacji lub wsparcia zadania publicznego - wymóg posiadania siedziby na terenie danej gminy. Akceptacji wymaga również stanowisko Wojewody, w którym wskazał na treść art. 15 ust. 2d u.dz.p.p. i podkreślił, że sam ustawodawca ustanowił już wymóg dla członków komisji konkursowej reprezentujących organizacje pozarządowe, gdzie wykluczył aby udział w takiej komisji brali przedstawiciele organizacji pozarządowych biorących udział w danym konkursie”.

Tym samym konieczne jest stwierdzenie nieważności pkt 4 rozdziału XIII Programu, jako istotnie naruszającego prawo.

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Agata Sobczyk

(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska Zagórowa

Burmistrz Gminy Zagórow